

Despre fericire

În stabilirea posibilității, imposibilității sau a absurdității atingerii idealului fericirii au purces filosofi, clerici și chiar oameni simpli încă de la “începuturi”. Afirmatia că aceste “începuturi” coincid cu începuturile filosofiei ar fi o calomnie pentru ca nu se poate afirma că, discutând despre fericire, discipolii lui Cristos o discutau din punct de vedere filosofic.

Este un termen care, chiar și în viziune filosofică, implică accepțiuni multiple și totalmente diferite. Nu se poate da o definiție exactă, pentru că filosofia însăși este o știință relativă. Ceea ce însă este comun tuturor filosofilor privind fericirea este că aceasta reprezintă un ideal urmărit, fără absolut nici o excepție, de fiecare persoană în parte, fie începând cu cel mai înverșunat pesimist până la optimistul cel mai pur, fie începând cu omul cel mai simplu până la cel mai învățat dintre filosofi.

Dar, este oare un ideal posibil sau însăși definiția de ideal ne oprește în a vedea fericirea ca pe o certitudine? Asta numai dacă idealul este identificat cu absolutul, intangibil și el. Oare a tinde spre absolut, înseamnă a tinde spre fericire, și indiferent de originea absolutului atingerea lui se va identifica iminent cu această stare de beatitudine perfectă?

Ideal, absolut, perfecțiune sunt termeni ce s-au cerut folosiți în formularea întrebărilor și încercărilor de a defini fericirea. Fiecare dintre ei se identifică rând pe rând cu o imposibilitate. Ori asta nu face oare din fericirea însăși doar o himeră pentru naivi? Își mai au măcar rostul încercările de a defini căi întortocheate și impregnate de absurditate pentru atingerea ei?

Răspunsul se cere a fi afirmativ nu în speranța unei atingeri întârziate a acestui ideal, ci pentru menținerea puterii noastre de a continua să trăim în deplinătatea facultăților noastre mintale. Închipuiți-vă o lume în care toți sunt conștienți că fericirea este imposibil de atins, conștienți de faptul că este posibilă doar atingerea unui surogat al fericirii, o lume care nu poate trăi fără certitudini și fără speranțe, care nu suportă și nu acceptă surogatul. Este adevărat că aveți în imagine o lume de nebuni adânciți în depresie, o lume care nu știe nici măcar să zâmbească?

Din acest motiv avem nevoie de filosofi ai fericirii, avem voie să ne mințim că suntem fericiți, interzicându-ne a vedea adevărul sau, chiar incapabili de a mai vedea adevărul datorită unui probabil pact cu el însuși al unui Mare Anonim, în accepțiunea blagiană, de a ne ascunde măreția fericirii supreme și micimea presupusei noastre fericiri, astfel încât, în timp, am ajuns să râdem de dragul unui zâmbet considerându-l exponent înzecit al unei evidente fericiri.

Din același motiv avem nevoie de credința în Cel de Sus, adică, credința într-o întrupare a Marelui Anonim, care ne va asigura “dincolo” o nouă fericire incomparabilă cu cea din timpul vieții.

Astfel se ajunge la termenul de credință, la sentimentul de credință, la Rai și Iad, la bine și rău, fiind necesară o nouă întoarcere în timp. Oare popoarele antichității,

crezând în zei, și în întruchipări ale aceluiași intangibil Mare Anonim, în Câmpii Alizee și Tartar, și în același bine și rău, nu făceau același lucru pe care noi îl facem acum? Nu își ofereau oare singuri subfericiri legându-se la ochi, neobligați de nimeni, și mulțumindu-se să spună că mai au întotdeauna pe fragila Sperantă? Și crezând în Rai, Câmpii Alizee, Iad și Tartar, în Dumnezeu și zei nu ne-am oferit dintotdeauna o protecție inconștientă de nebunie?

Sau sunt fericiți doar copiii în naivitate și cei ce înnebunesc realizând prezența surogatului, ca purtându-se copilarește, să se simtă fericiți? Mai suntem în măsură a-i privii cu scârba pentru că au clacat sau ar trebui să îi privim cu invidie pentru că sunt cei care și-au atins fericirea? Dar în legile ce duc spre fericire este interzisă invidia, deci nu, nu suntem în măsură să îi privim astfel pentru că nici măcar nu mai realizăm scopul abandonării lor în nebunie.

Nici măcar din punct de vedere legislativ nu ni se oferă certitudinea posibilității de a atinge fericirea, ni se asigură doar dreptul de a ne căuta fericirea; cruntă ironie. Ni se oferă ca speranța năframa peste ochii ce poate nu se vor deschide niciodată. Dar ne vom simți fericiți. Sau făcând pe ceilalți fericiți, chiar dacă le oferim o fericire falsă, vina orbirii este înghițită de uitare? Nu, nu este uitată pentru că nici măcar nu mai are ce să fie uitat; timpul a rezolvat această problemă mutând-o în inconștient.

Oricare ar fi punctul de plecare fericirea rămâne totuși un ideal intangibil. Conștienți sau nu de intangibilitatea sa vom continua să tindem către el și făcând abstracție de imposibilitate, în analogie cu A.Camus, trebuie să ne închipuim pe noi înșine fericiți.